

Franciszka Kasińska

Franciszka Kasińska na obrazie pędzla Pera Kraffta (starszego)

Ślepowron

Rodzina	Kasińscy herbu Ślepowron
Data i miejsce urodzenia	19 marca 1742 Maleszowa
Data i miejsce śmierci	30 kwietnia 1796 Drezno
Ojciec	Stanisław Kasiński
Matka	Aniela Humiecka
Mąż	Karol Krystian Wettyn
Dzieci	Maria Krystyna Wettyn

Franciszka z Krasińskich (ur. 19 marca 1742 w Maleszowej, zm. 30 kwietnia 1796 w Dreźnie) – córka Stanisława Krasińskiego i Anieli Humieckiej, morganatyczna żona księcia kurlandzkiego Karola Krystiana Wettyna, syna króla Polski Augusta III Sasa i Marii Józefy Habsburżanki.

Miała trzy siostry: Barbarę (żonę Michała Świdzińskiego), Zofię i Marię. Początkowo mieszkała z rodziną w zamku w Maleszowej. Później przeniosła się na pensję do Warszawy, gdzie poznała swojego przyszłego męża, Karola Krystiana Wettyna. Ślub z polskim królewiczem odbył się 25 marca 1760 w Warszawie¹. Urodziła mu jedną córkę, Marię Krystynę Albertynę. Małżeństwo to miało charakter morganatyczny. Franciszka Krasińska zmarła prawdopodobnie na raka piersi. Jej dziejami i zamkiem w Maleszowej interesowała się pisarka Klementyna z Tańskich Hoffmanowa, która poświęciła jej powieść pt. „Dziennik Franciszki Krasińskiej w ostatnich latach Augusta III pisany“.

<http://www.sejmik.kielce.pl/item/32548-prababka-wloskiej-dynastii--franciszka-krasinska-z-maleszowej>

Franciszka Krasińska urodziła się 9 marca 1742 r. na zamku Maleszowa, ochrzczona została w kościele parafialnym w Piotrkowicach (w tym czasie pierwotna parafia w Lisowie została przyłączona do tejże parafii). Gdy skończyła wiek dziewczęcy – jako „świecna partia” zapraszana była na salony – najpierw te prowincjonalne, a potem już „warszawskie”. Tam też poznała swoją pierwszą młodzieńczą miłość – Kazimierza Pułaskiego, późniejszego bohatera Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Prawdopodobnie w warszawskim pałacu należącym do jej ciotki (siostry ojca), Zofii księżnej Lubomirskiej (dziś w tym miejscu stoi Hotel Bristol), zimą 1759 r. po raz pierwszy spotkała królewicza Karola, syna Augusta III Wettyna, króla Polski. Wielkim przyjacielem Karola był jej wuj Antoni książę Lubomirski, który jako jeden z pierwszych gratulował królewiczowi udanych zabiegów o tron księstwa Kurlandii i Semigalii (czyli dawnych Inflant). Spotkanie z pewnością zaaranżowała jego małżonka, Zofia Lubomirska, u której zamieszkała w tym czasie Franciszka, uczęszczająca na pensję do Madame Strumle (przy ulicy Browarnej w Warszawie). W tym też czasie musiała poznać swego dalekiego kuzyna – Kazimierza Pułaskiego, którego rodzinny dworek znajdował się w tej samej parafii Św. Krzyża w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu...

Młodzieńczy urok Franciszki (miała wówczas ok. 15 lat) zawrócił w głowie Karolowi. Zakochany Karol wkrótce oświadczył się – i został przyjęty – co stało się na zamku zwanym Zwierzyniec, wzniesionym nieopodal Janowca, w całkowitej tajemnicy, a już wczesną wiosną następnego roku doszło do równie cichego ślubu Franciszki i Karola w Warszawie (ojciec Franciszki i Antoni Lubomirski byli obecni jako świadkowie zawarcia aktu).

Świetnie zapowiadająca się jej kariera przy boku kandydującego na króla Polski męża, gwałtownie załamała się w dwa lata po ślubie. Najpierw Karol stracił tron Kurlandii, potem stronnictwa polityczne w ówczesnej Polsce uniemożliwiły mu skuteczną obronę planów objęcia polskiego tronu. Franciszka stanęła murem za swym mężem, uczestnicząc czynnie w powołanej do życia konfederacji barskiej, której celem było wsparcie zabiegów jej męża. W tej atmosferze mąż odsunął się od niej – królewiczowa polska, księżna kurlandzka, Franciszka Wettyn - opuszczona po śmierci ojca przez rodzinę i bliskich tułała się po klasztorach – mieszkała w Krakowie, Warszawie, po dworach i zamkach, m.in. w Opolu Lubelskim, Janowcu czy Sulgostowie. Gdy sprzedała swój rodowy Węgrów wiadome było, że już nie wróci do swych ojczyrstych stron – mieszkała potem w Saksonii by ostatecznie umrzeć w Dreźnie po ciężkiej chorobie.

Z jej smutnego małżeństwa pozostała córeczka Maria Krystyna Albertyna, która w roku 1797 poślubiła Karola Alberta księcia sabaudzkiego z rodu Carignan. Synem z jej pierwszego małżeństwa był Karol Emanuel, król Sardynii (1831-1849), a wnukiem – Wiktor Emanuel II (1820-1878), pierwszy król zjednoczonych Włoch!

Nadaremne szukać śladów po niedoszej królowej Polski na terenie Lisowa, Maleszowej, Piotrkowic – zniknęły wszystkie. Walki wojsk pancernych faszystowskich Niemiec i ZSRR, jakie toczono były w okolicy jej domu rodzinnego – zamku Maleszowa (rozebranego jeszcze w początkach XIX w.), mocno uszkodziły kościół parafialny w Lisowie. Pozostała jednak oryginalna Kaplica św. Barbary z grobami jej przodków, jak również grób jej ojca, Stanisława Krasieńskiego, znajdujący się w klasztorze w Piotrkowicach, pod Kaplicą Loreto. Duży obraz przedstawiający ślub Franciszki z Karolem wiszący w Kielcach na zamku – powędrował do Warszawy (dziś uznany za zaginiony).

Jej grób znajduje się w żeńskim klasztorze cysterskim Sankt Marienstern (po polsku: Gwiazda Maryi) w mieście Panschwitz-Kuckau na terenie Niemiec (Saksonia).

https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Krystyna_Wettyn

Maria Krystyna Wettyn

księżna Carignano

Okres panowania od 1797
do 1800

Jako żona Karola Emanuela

Dane biograficzne

Dynastia	Wettynowie
Urodzona	7 grudnia 1779 Drezno
Zmarła	24 listopada 1851 Paryż
Ojciec	Karol Krystian Wettyn
Matka	Franciszka Krasińska
Mąż	Karol Emanuel Savoy
Dzieci	Karol Albert, Maria Elżbieta

Maria Krystyna Wettyn, właśc. Maria Krystyna Albertyna Karolina Wettyn (ur. 7 grudnia 1779 w Dreźnie, zm. 24 listopada 1851 w Paryżu) – księżniczka saksońska i kurlandzka z dynastii Wettynów, księżna Carignano jako żona księcia sabaudzkiego Karola Emanuela z dynastii Savoy, matka króla Sardynii Karola Alberta oraz babka pierwszego władcy zjednoczonych Włoch - króla Wiktora Emanuela II.

Jedyné dziecko królewicza polsko-saskiego, a w latach 1758-1763 księcia Kurlandii i Semigalii, Karola Krystiana (ur. 1733, zm. 1796) i polskiej szlachcianki Franciszki Krasińskiej herbu Ślepowron, córki starosty nowomiejskiego Stanisława i Anieli Humięckiej. Ze strony ojca była wnuczką księcia elektora Saksonii i króla Polski Augusta III i jego żony, arcyksiężniczki Marii Józefy z dynastii Habsburgów.

W 1797 roku wydana za mąż za księcia Karola Emanuela Savoy-Carignano (ur. 24 października 1770 roku w Turynie, zm. 16 sierpnia 1800 w Paryżu), z którym miała dwoje dzieci:

- Karol Albert (ur. 29 października 1798 roku w Paryżu, zm. 28 lipca 1849 w Oporto), żonaty z księżniczką tokańską Marią Teresą z dyn. Habsburg-Lothringen,
- Maria Elżbieta (ur. 13 kwietnia 1800 roku w Paryżu, zm. 25 grudnia w Bolzano, żona arcyksięcia austriackiego Rajnera Józefa z dyn. Habsburg-Lothringen.

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Albert_\(kr%C3%B3l_Sardynii\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Albert_(kr%C3%B3l_Sardynii))

Karol Albert

Król Sardynii

Okres panowania	od 27 kwietnia 1831 do 23 marca 1849
Poprzednik	Karol Feliks
Następca	Wiktor Emanuel II

Dane biograficzne	
Dynastia	sabaudzka
Data i miejsce urodzenia	2 października 1798 Turyń
Data i miejsce śmierci	<u>28 lipca</u> 1849 Oporto
Ojciec	Karol Emanuel, książę Carignano
Matka	Maria Krystyna Wettyn
Żona	Maria Teresa Habsburg
Dzieci	Wiktor Emanuel, Ferdynand Maria, Maria Krystyna

Karol Albert Sabaudzki, właśc. **Carlo Alberto Amedeo di Savoia** (ur. 2 października 1798 w Turynie, zm. 28 lipca 1849 w Oporto) – król Sardynii z dynastii sabaudzkiej w latach 1831-1849.

Wywodził się z bocznej linii dynastii sabaudzkiej – książąt Carignano, która brała swój początek od Tomasa Franciszka (syna Karola Emanuela I Wielkiego, księcia Sabaudii) i jego żony – Marii Burbon-Soissons. Jego ojcem był Karol Emanuel, książę Carignano (1770-1800). Jego matką była Maria Krystyna Wettyn (1779-1851), córką Karola Krystiana, księcia Saksonii i Polski, oraz Franciszki Krasieńskiej. Królem został po śmierci swojego wuja Karola Feliksa, który z żoną Marią Krystyną Sycylijską nie doczekał się potomstwa. W wieku 10 lat został wysłany do gimnazjum w Paryżu, a następnie pobierał nauki w Genewie w prywatnym kolegium protestanckim prowadzonym przez Y. P. Vauchera. W 1813 został porucznikiem 8 pułku dragonów w armii napoleońskiej. Powołany w 1814 pod broń w Piemontcie, gdzie przywrócono dynastię sabaudzką, został wkrótce uznany za spadkobiercę jej korony przez Kongres wiedeński.

Po mianowaniu regentem przez Wiktora Emanuela i na skutek ruchów karbonarskich (13 marca 1821) zgodził się na zaprzysiężenie demokratycznej konstytucji wzorowanej na hiszpańskiej, co nie zapobiegło wszakże wojnie domowej. Uczestniczył w ekspedycji Ludwika Antoniego, księcia Angoulême do Hiszpanii, odznaczając się w bitwie pod Trocadéro (31 sierpnia 1823).

Po powrocie do Piemontu w 1831 objął tron po swym wuju Karolu Feliksie. Przywrócił początkowo monarchię absolutną, krwawo tłumiąc zamieszki w 1833. Z czasem jednak, na polu wspólnej wrogości do Austrii zbliżył się do niepodległościowych nurtów liberalnych. Zwłaszcza po 1840 przychylił się do administracyjnych i gospodarczych reform w Piemontcie.

4 marca 1848 nadał królestwu konstytucję (Statut Albertyński), wzorowaną na konstytucji francuskiej z 1830. Po klęskach w wojnie z Austrią w bitwach pod Custozą i Novarą abdykował na rzecz swojego starszego syna.

W 1817 ożenił się z Marią Teresą Habsburg, córką Ferdynanda III, wielkiego księcia Toskanii, i Luizy Marii, księżniczki sycylijskiej. Miał z nią troje dzieci:

- Wiktora Emanuela II, pierwszego króla Włoch (1820-1878),
- Ferdynanda Marię, księcia Genui (1822–1855), ojca Małgorzaty (żony Humberta I), i Tomasza (księcia Genui),
- Marię Krystynę (1826-1827), księżniczkę Sardynii i Piemontu.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Karol_Krystian_Wettyn

Karol Chrystian Wettyn	
	
książę Kurlandii i Semigalii	
Okres panowania	od 1759 do 1763
Poprzednik	Ludwik Ernest von Braunschweig-Lüneburg-Bevern
Następca	Ernest Jan Biron
Dane biograficzne	
Dynastia	Wettynowie
Data i miejsce urodzenia	13 lipca 1733 Drezno
Data i miejsce śmierci	16 czerwca 1796 Drezno

Ojciec	August III Sas
Matka	Maria Józefa Habsburżanka
Żona	Franciszka Krasińska
Dzieci	Maria Krystyna Wettyn

Karol Chrystian Józef Wettyn, niem. *Karl von Sachsen* (ur. 13 lipca 1733 w Dreźnie, zm. 16 czerwca 1796 w Dreźnie) – królewicz polski, książę saski, książę Kurlandii i Semigalii w latach 1759-1763.

Karol Krystian Józef Wettyn był synem Augusta III i Marii Józefy. Początkowo przeznaczony był do kariery wojskowej. Podczas wojny siedmioletniej walczył w armii austriackiej przeciw Królestwu Prus.

Książę Kurlandii i Semigalii

Od 1758 roku przebywał w Sankt Petersburgu. Dzięki poparciu cesarzowej Elżbiety Piotrowny i zabiegom politycznym ojca w 1759 roku został wyznaczony do objęcia wakującego tronu Kurlandii i Semigalii. Jego nominacja zatwierdzona wyłącznie przez Radę Senatu Rzeczypospolitej wywołała początkowo opór szlachty kurlandzkiej, która nie miała wpływu na wybór Wettyna.

8 stycznia 1760 w Warszawie książę złożył swemu ojcu – Augustowi III, hołd lenny. 25 marca 1760 roku zawarł potajemnie ślub z Franciszką Krasińską, z którą doczekał się córki:

- Marii Krystyny Albertyny Karoliny (ur. 7 grudnia 1770, zm. 24 listopada 1851), matki króla Karola Alberta Sardyńskiego.

Jego rządy w Kurlandii i Semigalii były od początku oparte na słabych podstawach i uzależnione od sytuacji w Imperium Rosyjskim. W 1763 roku gdy na tron rosyjski wstąpiła Katarzyna II los rządów Wettyna został przesądzony. W związku z powrotem Ernesta Jana Birona, Karol Krystian został obłożony przez wojska rosyjskie w pałacu w Mitawie. Bez pomocy Rzeczypospolitej i wojsk saskich Karol Krystian Wettyn utracił tron i wyjechał do Drezna.

Po detronizacji w Kurlandii i Semigalii Karol Krystian Wettyn wraz z braćmi był kandydatem do korony polskiej po Augustcie III.

W 1768 roku Sejm Rzeczypospolitej przyznał mu roczną pensję 12 000 dukatów. W tym czasie książę związał się z konfederatami barskimi, licząc, że dzięki ich pomocy odzyska Kurlandię i Semigalię oraz sięgnie po koronę polską. W 1771 roku wysnuto niezrealizowany plan sprowadzenia królewicza do Rzeczypospolitej, gdzie miał stanąć na czele konfederacji.

Sejm rozbiorowy przyznał w 1773 Karolowi Krystianowi Wettynowi roczną pensję 134 000 złotych, co później potwierdził sejm 1776 roku i konstytucja sejmu grodzieńskiego 1793 roku utrzymująca wysokość pensji książąt saskich.

Karol Krystian Wettyn zmarł w Dreźnie. Pochowany został w klasztorze St. Marienstern na Łużycach.

W 1735 udekorowany Orderem Orła Białego, kawaler saskiego Orderu Świętego Henryka w 1736, rosyjskiego Orderu Świętego Andrzeja w 1758^[2]. W 1758 roku odznaczony Orderem św. Aleksandra Newskiego.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Emanuel_II

Wiktor Emanuel II
z Bożej łaski król Włoch

Król Sardynii

Okres panowania od 28 lipca 1849 do 17 marca 1861

Poprzednik Karol Albert

Król Włoch

Okres panowania od 17 marca 1861 do 9 stycznia 1878

Następca	Humbert I
Dane biograficzne	
Dynastia	Savoia-Carignano
Data i miejsce urodzenia	14 marca 1820 Turyn
Data i miejsce śmierci	9 stycznia 1878 Rzym
Ojciec	Karol Albert
Matka	Maria Teresa
Rodzeństwo	Ferdynand Maria, Maria Krystyna
Żona	Maria Adelajda Habsburg
Dzieci	Klotylda Maria, Humbert I, Amadeusz I, Otton Eugeniusz, Maria Pia, Karol Albert, Wiktor Emanuel

Wiktor Emanuel II, wł. *Vittorio Emanuele II di Savoia-Carignano*, właśc. Vittorio Emanuele Maria Alberto Eugenio Ferdinando Tommaso di Savoia-Carignano (ur. 14 marca 1820 w Turynie, zm. 9 stycznia 1878 w Rzymie) – pierwszy król zjednoczonych Włoch od 1861, z dynastii sabaudzkiej.

Urodził się w Turynie jako syn przyszłego króla Sardynii i Piemontu Karola Alberta oraz Marii Teresy z Toskanii. Od wczesnej młodości nie przejawiał większych zainteresowań nauką. Unikał gramatyki, matematyki, historii i innych dyscyplin, które wymagały od niego wysiłku i wytrwałej lektury. Wysiłki nauczycieli, aby książę zainteresował się zdobywaniem wiedzy były daremne. Wiktor Emanuel wolał jazdę konną, polowania, naukę fechtunku czy wędrówki po górach. 27 lipca 1838 zdobył szczyt Rocciamelone w Alpach Graickich o wysokości 3538 m n.p.m.

W 1848 jego ojciec wszczął wojnę z Austrią, która rządziła prawie całymi północnymi Włochami, ale został pokonany w bitwie pod Novarą w 1849. W tym samym roku Karol Albert abdykował, a 22 marca 1849 jego następcą został Wiktor Emanuel. W latach 50. pod rządami Wiktora Emanuela Turyn stał się politycznym i kulturalnym sercem Italii, a Królestwo Sardyńskie oazą liberalizmu i ostoją myśli narodowej. W 1857 roku utworzono organizację pod nazwą Włoskie Towarzystwo Narodowe, którego celem było wspieranie wszystkiego, co mogło przyczynić się do kulturalnego i narodowego odrodzenia Włoch, a naczelnym

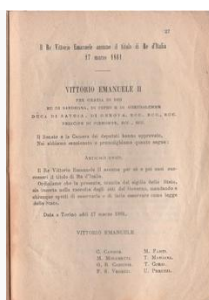
zawołaniem Towarzystwa stało się: *Viva Vittorio Emanuele III!*. Wiktor Emanuel II stał się królewskim patronem polityki wyzwolenia i odrodzenia narodowego.

Napoleon III a sprawa włoska

W 1858 roku rozpoczęły się negocjacje premiera Camillo Cavoura z Napoleonem III w kwestii poparcia sprawy włoskiej. Cesarz Napoleon zgodził się wesprzeć militarnie Królestwo Sardynii w ewentualnej wojnie z Austrią. Celem byłoby odebranie Austrii i przyłączenie do Piemontu Lombardii i Veneto. Napoleon III zgodził się na objęcie przez Wiktora Emanuela II panowania w Parmie i Modenie. Szukano pretekstu do wojny. Wypowiedział ją cesarz Franciszek Józef I 27 kwietnia 1859 roku. Napoleon III pokonał wojska austriackie pod bitwie pod Magentą. Cztery dni później Wiktor Emanuel II i cesarz Napoleon dokonali uroczystego wjazdu do Mediolanu. Obawiając się zbytniego osłabienia Austrii cesarz Francuzów 11 lipca 1859 roku za plecami Wiktora Emanuela podpisał z cesarzem Franciszkiem Józefem pokój w Villafranca. Na mocy porozumienia większość Lombardii, razem z jej stolicą, Mediolanem, z wyjątkiem twierdz austriackich, Mantui i Legnano, przeszła pod władzę francuską. Cesarz Austrii zachował Veneto.

Zjednoczenie Włoch

Wiktor Emanuel II brał aktywny udział na rzecz odbudowy państwa włoskiego. Jeździł po kraju. W miastach i miasteczkach wygłaszał płomienne przemówienia. Cieszył się ogromną popularnością, której dorównywał tylko Giuseppe Garibaldi. Pod koniec 1859 i na początku 1860 roku państwa i państewka środkowych Włoch ofiarowały koronę Wiktorowi Emanuelowi. 11 i 12 marca 1860 roku w krajach tych przeprowadzono plebiscyty. Wszystkie prowincje wypowiedziały się za inkorporacją do Królestwa Sardyńskiego. 22 marca 1860 Królestwo Sardyńskie formalnie objęło te terytoria. W 1860 roku Wiktor Emanuel w liście do Franciszka II proponował ustanowienie kondominium w Italii. Obaj monarchowie mieli podzielić się obszarem Mantui i Umbrii i roztoczyć opiekę nad Rzymem, papieża Piusa IX. Jednocześnie poparł wyprawę tysiąca na Sycylię.

Proklamowanie Wiktora Emanuela II królem Włoch, 17 marca 1861

Pomnik Wiktora Emanuela II w Weronie

Wyprawa tysiąca zakończyła się sukcesem. Garibaldi opanował Sycylię i ogłosił jej przyłączenie do królestwa Wiktora Emanuela II. 27 lipca Garibaldi zajął Mesynę a 19 sierpnia wylądował w Kalabrii. Wiktor Emanuel II w oficjalnym liście zakazywał Garibaldiemu inwazji na kontynencie, a w prywatnym liście wręcz do niej zachęcał. Prowadził potrójną grę wobec Garibaldi, Cavoura i Napoleona III. Garibaldi rozpoczął inwazję na Neapol, który ostatecznie zajął bez walki i większego oporu 7 września 1860 roku. Na zajętych terenach jak poprzednio przeprowadzono plebiscyt i jak poprzednio większość opowiedziała się za natychmiastową inkorporacją południowych prowincji do królestwa Wiktora Emanuela II^[9]. Resztę wojsk Franciszka II rozbito na przełomie 1860 i 1861 roku. W październiku Garibaldi spotkał się z królem Wiktorem Emanuele, pozdrawiając go tytułem *króla Włoch*. W marcu 1861 roku Senat i Izba Deputowanych ogłosiły powstanie Zjednoczonego Królestwa Włoch i koronowano Wiktora Emanuela II na króla Włoch.

Wiktor Emanuel II po śmierci Camillo Cavoura nie miał już premiera i polityka tej rangi. Młode państwo włoskie ulegało poważnym tarciom politycznym i społecznym. Było ogromnie zróżnicowane pod względem demograficznym i ekonomicznym. Burżuazja posiadała kontrolę nad aparatem administracyjnym. Olbrzymie masy chłopskie żyły w skrajnej nędzy i niedostatku. Król aprobował i miał przekonanie do rządów parlamentarnych. Proces jednoczenia ziem pod jego berłem zakończyło zajęcie Państwa Kościelnego i Rzymu. Pius IX zaprotestował przeciwko okupacji miasta przez wojska piemonckie, ogłaszając się „więźniem Watykanu”. W 1871 roku Rzym stał się, w miejsce Florencji, oficjalną stolicą zjednoczonego państwa włoskiego. Znaczenie osobowości króla i jego wpływ na bieg wydarzeń były ogromne. Przez potomnych uznany został za jednego z czterech "ojców Ojczyzny".

Zmarł 9 stycznia 1878 w Rzymie. Jego ciało spoczywa w rzymskim Panteonie.